

FIXARUM STELLARUM

Martii. His nostris temporibus, ut accuratior Calculus demonstrat, 20 Martii Annis Inter-
talaribus, & 21 Martii annis communibus *Aequinoctium Vernalis* observare solemus.
Eodem modo Solstitiorum sedes mutatae sunt.

4. Maxima
Solis De-
clinatio.

4. *Maxima Solis Declinatio ab Equatore*, quae etiam mutationem passa est, dum distantia *Pun-
ctorum Solstitialium à Punctis Aequinoctialibus* variationem admisit, atque paulatim à *Ptole-
mai* temporibus decrevit, mutatione sua, insignes umbrarum differentias effecit, *Ascen-
siones Signorum*, ac Distantias *Polorum Mundi à Polis Zodiaci*, *Punctorumque Aequinoctialium*
variavit, adeo quidem, ut praecisam anni quantitatem invenire hodie difficile sit.

Synopsis, Corporum Caelestium Motus, breviter exhibens.

MOTUS STELLARUM EST VEL	COMMUNIS, ET IS PARTIM	REVOLUTIONIS AB ORTU IN OCCASUM.	UTERQUE LONGITU- DINIS.
		RELUCTATIONIS AB OC- CASU IN ORTUM.	
	PROPRIUS, PAR- TITIM	TREPIDATIONIS A MERIDIE VERSUS SE- PTENTRIONEM, ET CONTRA.	LONGITUDINIS SPECIA- LIS, I. E. ANALOGÆ.
		FIXARUM IS- QUE VEL	
		ERRATICA- RUM, VEL	LONGITUDINIS SPECIA- LIS, I. E. ANOMALÆ.
			LATITUDINIS ANOMALÆ.

SECUNDA
PARS.

SECUNDA PARS ASTROGRAPHIAE DE COMMU-
NIBUS STELLARUM FIXARUM AFFECTIONIBUS.

AFFECTIONES, SIVE ACCIDENTIA STELLARUM FIXARUM SUNT
RATIONE MOTUS PRIMI, VEL MO-
TUS SECUNDI.
AFFECTIONES RATIONE MO-

Ortus in genere & specie.	1.	I. AFFECTIONES STELLARUM AD HORIZONTEM AVT AEQUATO- REM RELATARUM SUNT DVAE, ORTVS ET OCCASVS, quorum Divisiones sunt, ut sequuntur.	
		Ortus in genere, Græcis ἀναστή, est sideris aut Stelle supra Horizontem appari- tio.	
Occasus in genere & specie.	1.	Ortus in specie, ἡμῶν, est sideris, aut Stelle, quæ lumine Solis prius occultata fuerat, illo recedente, ad Horizontem apparitio.	
		Occasus in genere, δύω, est Stelle aut sideris infra Horizontem occultatio.	
Ortus & Occasus Diurnus.	2.	Occasus in specie, ὑπὸ τῆς, est sideris, aut Stelle, quæ conspiciebatur antea, propter ac- cidentem jam Solem, circa Horizontem occultatio.	
		Ortus ἀναστή, & Occasus, δύω, Diurnus quo Stelle dicuntur nobis	
Ortus, & Occasus Annuus.	2.	Oriri, quando in Parte Mundi Orientali Horizontem nostrum attingunt, supraque ipsum emergunt.	
		Occidere, quando in Parte Mundi Occidua, infra Horizontem descendunt, aliis eodem momento orituris.	
Ortus Ma- tutinus.	2.	Ortus ἀναστή, & Occasus, ὑπὸ τῆς, Annuus, quo notato, certum tempus rei ge- rendæ idoneum, tam à Scriptoribus rei Rusticæ, quam à Poëtis designari solet, de quo Virgil. 1. Georg.	
		Nec frustra Signorum obitus specularum, & ortus.	
Occasus Ma- tutinus.	2.	Ortus & Occasus Annuus est vel Matutinus, vel Vespertinus.	
		Ortus Matutinus cum aliqua Stella cum Sole oritur, diebus sequentibus Ortum Solis an- tecessura.	
Cosmicus.	2.	Occasus Matutinus, cum aliqua Stella Sole Oriente occidit, mox antè Solis ortum oc- cubitura, Sole ulterius progresso. Uterque est vel	
		Cosmicus, sive Verus Solem Orientem tantum spectans.	
Heliacus.	2.	Heliacus, sive Apparens Orientem & Occidentem Solem respiciens.	
		Ortus Vespertinus, cum Stella soli Occidenti adversa oritur Vespere, diebus sequen- tis paulò antè Occasum Solis oritura, & in eunte Crepusculo in Parte Mundi Orientali apparitura.	
Ortus Ve- spertinus.	2.	Occasus Vespertinus, quando Stella, quam paulò antè conspexeramus, Crepusculo Vespertino, in Mundi Plagâ Occidua, jam unâ cum Sole occidit, & occum- bit, Vespertinis horis non amplius spectanda. Uterque est vel	
		Acronychus, sive Verus ad Solem Occiduum relatus.	
Occasus Ve- spertinus.	2.	Heliacus, sive Apparens, Ortum & Occasum Solis spectans.	

3. Ortus

AFFECTIONES.

3. ORTVS & OCCASVS est vel Vulgaris vel Artificialis.

Vulgaris est vel Verus, vel Apparens.
Verus est vel Diurnus vel Annuus.
Diurnus aut Generalis est, quando Stella oriuntur vel occidunt, ita ut supra
Horizontem emergant, vel infra illum descendant.
Annuus aut Specialis est, vel Cosmicus vel Chronicus.
Apparens est Heliacus.
Artificialis est Ascensio & Descensio Signi Astronomici.

4. ORTVS & OCCASVS est vel Vulgaris vel Artificialis.

Vulgaris, qui & Poëticus, ad Horizontem refertur, & est vel Verus, vel Apparens.
Verus est vel Cosmicus, vel Chronicus.
Cosmicus Ortus est, quo Stella supra Horizontem emergit unâ cum Sole vel paulò
post. Alias Ortus Matutinus Verus.
Cosmicus Occasus, vel Occasus Matutinus Verus, est, quando manè Sole Oriente,
Stella aliqua, in adversâ Cæli Parte sita, infra Horizontem descendit. Ortus
& Occasus Cosmicus omnibus competit Stellis Orientibus & Occidentibus,
duobus Planetis Venere & Mercurio exceptis.
Chronicus Ortus, sive Acronychus, & Vespertinus Verus est, quando Vespere,
Sole Occidente Stella supra Horizontem emergit.
Chronicus Occasus, sive Acronychus, & Occasus Vespertinus Verus est, quando
Vespere Stella aliqua unâ cum Sole infra Horizontem descendit. Acrony-
chus propriè, ἀπὸ τῆς ἀντικειμένης i. e. à primo noctis termino nomen ha-
bet.

Apparens Ortus & Occasus etiam Heliacus dicitur.

Heliacus, sive Apparens Ortus, Plinio Emerfus est, cum Stella quædam radiis Sola-
ribus tecta, rursus incipit apparere.
Heliacus sive Apparens Occasus, quem Plinius vocat Occultationem, est, cum Stella
antea conspicua, ob accessum & præsentiam Solis occultatur.

Atque hic est Ortus Occasusque Siderum Vulgaris ac Poëticus, apud Poëtas, Reique
Rusticæ Scriptores usitatissimus, qui per Ortum & Occasum hunc Poëticum, sive
Emerfum, & Occultationem Stellarum anni tempora designant. Poëticus dici-
tur, quia Poëtarum Stylum exercuit, & quasi fatigavit: Vulgaris autem,
quoniam vulgò apud Agricolas & Pastores in maximo usu fuit, adeo ut ejus
cognitio maxime sit necessaria iis, qui Poëtarum Scripta, cum Vulgo loquen-
tia, intelligendi desiderio flagrant. Est autem ejus ratio non eadem in omni-
bus terris, unde etiam in tot diversis species divisus est, de quibus sequentes
Versus notandi.

Cosmicus est Ortus, cum Sol emergere querit,
Ipsius oppositum lapsus ad ima gerit.
Chronicus est lapsus cum Sol in vespere tabet,
Ipsius oppositum Cosmicus Ortus habet.
Heliacus Signo datur, ortus Sole remoto,
Illius Occasum proximitate noto.

Artificialis sive Astronomicus Ortus & Occasus est Signorum Zodiaci Ascensus & Descensus, cum
Equatore collatus, sive ad Equatorem relatus, unde Ascensio dicitur, Græcis ἀναστή
& κατὰ πόλιν Descensio, quæ nihil aliud est, quam Collatio Signorum Zodiaci cum Equa-
tore, qui ut Rectus aequaliter movetur, cum Zodiacus Obliquus inæquali motu cir-
cumagatur. Hinc duplex est ratio Ascensionis & Descensionis, utpote quæ non modò in
Obliquâ Sphærâ occurrunt, & utriusque motus diversi respectu considerari volunt. In
Sphærâ Parallelâ sive Perpendiculari, quæ instar lapidis molaris circumagitur, ratione
Primi Mobilis nulla sunt Ascensiones vel Descensiones.

Ascensionis Signi est gradus Equatoris, qui cum Stellâ supra Horizontem emergit.
Vulgò definitur Arcus, sive portio certa Equatoris, à principio Arietis nume-
rata, quæ cum Arcu Zodiaci, sive Eclipticæ supra Horizontem ascendit.

Descensio est gradus Equatoris, qui cum Stellâ deprimitur infra Horizontem.

Utraque est vel Recta, vel Obliqua.

Recta Ascensio & Descensio est, quando plures gradus oriuntur vel occidunt de
Equatore quàm de Eclipticâ. Dicitur etiam Major, quod in eâ Major de
Equatore quàm de Zodiaco Arcus surgat supra Horizontem.

Obliqua Ascensio & Descensio est, cum pauciores gradus de Equatore, quàm de
Eclipticâ oriuntur, vel occidunt. Vocatur etiam Minor, quia Minor de Equa-
tore quàm de Eclipticâ Arcus oritur.

Utilitas doctrinæ Ascensionum & Descensionum præcipua est partim

In cognitione diei longissimi & brevissimi.
In cognitione æqualitatis & inæqualitatis dierum, & noctium, sub diversis Poli
Elevationibus.
In modo cognoscendi, quodnam Zodiaci Punctum, & quonam tempore oriatur
& medium Cæli obtineat.
De Ascensionibus & Descensionibus consule Typum Franographicum HEMIS-
PHERIA SPHÆRARUM RECTÆ, ET OBLIQVÆ, Pag. 86.
Yy 11. AF-